

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-I-411-6/109/03/RK

Warszawa dn., 17 marca 2003 r.

DECYZJA Nr DPI - 19/03

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z póź. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyraża zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Mintun 4 Limited z siedzibą w Londynie, bezpośredniej kontroli nad Minova International Limited z siedzibą w Witney, wskutek czego nastąpi pośrednie przejęcie kontroli nad:

- Ekochem S.A. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
- Fosroc Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
- Biurem Handlu Zagranicznego „Ekochem” Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
- Fosroc-Ksante Sp. z o.o. z siedzibą w Trzebczy.

UZASADNIENIE

W dniu 28 stycznia 2003 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął od Mintun 4 Limited z siedzibą w Londynie (zwanej dalej Mintun 4) wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez ten podmiot bezpośredniej kontroli nad Fosroc Mining International Limited z siedzibą w Swindon. Przedmiotowa koncentracja ma charakter eksterytorialny, tzn. dokonywana jest poza granicami Polski. Podmiot przejmowany posiada jednak spółki zależne, działające na terytorium Polski, a więc koncentracja może wywierać skutki na terytorium Polski. Zgłoszenie koncentracji jest zatem uzasadnione z uwagi na zapis art. 1 ust. 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał wartość podaną w art. 12 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, tj. 50 mln EURO,

- przejście kontroli przez jednego z przedsiębiorców nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek ezgeneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 6 lutego 2003 r.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, iż transakcja została zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Stosowna umowa podpisana została w dniu 24 stycznia 2003 r., natomiast wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji został doręczony do UOKiK w dniu 28 stycznia 2003 r. Powyższa umowa ma charakter warunkowy, a jej realizacja zależy od spełnienia szeregu warunków zawieszających, w tym m.in. uzyskania zgody na transakcję ze strony organu antymonopolowego.

W trakcie prowadzonego postępowania wnioskodawca poinformował, iż firma spółki Fosroc Mining International Limited została zmieniona na Minova International Limited. Ponadto uległa zmianie także siedziba tej spółki mieszcząca się w Swindon (Anglia). Obecna siedziba spółki to Witney (Anglia).

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji

Jak wynika z nadesłanego wniosku zgłoszenia, przedmiotowa koncentracja stanowi część transakcji nabycia udziałów i akcji, która dokonuje się aktualnie w Australii, Indiach, Stanach Zjednoczonych, Afryce Południowej oraz Europie. Celem powyższej transakcji jest nabycie udziałów i akcji w przedsiębiorstwach kontrolowanych pośrednio lub bezpośrednio przez brytyjską spółkę Burmah Castrol plc (zwaną dalej Burmah Castrol), przez spółki kontrolowane pośrednio przez Close Investment Partners Limited (zwaną dalej CIPL).

Jedną z przejmowanych spółek jest Minova International Limited, której nabycie stanowi przedmiot niniejszej koncentracji. Na potrzeby przejęcia udziałów tej spółki, w ramach grupy kapitałowej CIPL, utworzona została spółka Mintun 4. Poprzez nabycie udziałów w spółce Minova International Limited, spółka Mintun 4 przejmie pośrednio kontrolę nad czterema polskimi spółkami tj.:

1. Ekochem SA,
2. Fosroc Poland Sp. z o.o.,
3. Biuro Handlu Zagranicznego "Ekochem" Sp. z o.o.,
4. Fosroc-Ksante Sp. z o.o.

Należy także wskazać, iż inna spółka zależna od CIPL - Mintun 3, dokona przejęcia innej spółki z grupy Burmah Castrol tj. Willich Fosroc z siedzibą w Essen. W wyniku tego łączenia, Mintun 3 przejmie kontrolę nad dalszymi dwoma polskimi spółkami

(Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o. oraz CarboTech – Polonia Sp. z o.o.). Przedmiotowe łączenie zostało zgłoszone do UOKiK w dniu 29 stycznia 2003 r. W rezultacie CIPL po dokonaniu globalnej transakcji, kontrolować będzie ostatecznie sześć polskich spółek.

Przyczyną koncentracji ze strony grupy BP jest zamiar sprzedaży spółek zajmujących się chemią górniczą (spółki te określaną są mianem „Fosroc Mining”). Natomiast z punktu widzenia grupy Close Brothers Group plc (zwanej dalej Close Brothers), w skład której wchodzi CIPL, nabycie tych spółek to korzystna inwestycja finansowa. Nabyte spółki nie zostaną jednak zbyte w okresie krótszym niż rok.

Uczestnicy koncentracji

Mintun 4

Mintun 4 – aktywny uczestnik koncentracji - jest spółką utworzoną specjalnie na potrzeby niniejszej transakcji tzn. w celu nabycia udziałów Minova International Limited. Jest to typowa spółka holdingowa, nie prowadząca żadnej działalności *sensu stricto*. Jej zadaniem jest kontrolowanie innych podmiotów. Mintun 4 jest spółką pośrednio zależną od CIPL. Spółka ta z kolei wchodzi w skład grupy kapitałowej Close Brothers. Close Brothers to grupa skupiająca spółki działające w sektorze bankowości i obrotu papierami wartościowymi. Close Brothers jest notowana na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności przez grupę Close Brothers jest szeroko rozumiana działalność finansowa.

W Polsce grupa Close Brothers nie prowadzi żadnej działalności. Nie istnieją także żadne polskie spółki, które byłyby kontrolowane, pośrednio lub bezpośrednio przez spółki z tej grupy.

Minova International Limited

Minova International Limited – pasywny uczestnik koncentracji - jest spółką holdingową. Podmiotami zależnym od tej spółki są 4 spółki mające swe siedziby na terytorium Polski:

1. Ekochem SA
2. Fosroc Poland Sp. z o.o.
3. Biuro Handlu Zagranicznego „Ekochem” Sp. z o.o.
4. Fosroc-Ksante Sp. z o.o.

Biuro Handlu Zagranicznego „Ekochem” Sp. z o.o. nie prowadzi w chwili obecnej żadnej działalności. Przedmiotem działalności pozostałych spółek jest przede wszystkim produkcja i sprzedaż ładunków klejowych, spoiw mineralnych i pian oraz spoiw mineralno-cementowych. Produkty te wykorzystywane są głównie w górnictwie (wydobycie węgla kamiennego i rud żelaza) oraz budownictwie lądowym (budowa tuneli). Sprzedawane przez polskie podmioty towary obejmują zarówno towary wyprodukowane w Polsce jak i towary importowane - wytwarzane przez inne spółki

grupy BP. Natomiast ich odbiorcami są zarówno polscy jak i zagraniczni przedsiębiorcy.

Minova International Limited wchodzi w skład grupy Burmah Castrol. Spółka ta jest międzynarodowym producentem i dostawcą specjalistycznych smarów i chemikaliów, działającym w ponad 60 krajach świata. Burmah Castrol jest z kolei przedsiębiorcą zależnym od spółki BP plc (zwanej dalej BP), która jest spółką holdingową stojącą na czele jednej z największych na świecie grup wytwórców produktów naftowych i petrochemicznych.

Rynki właściwe w sprawie

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Działalność przejmowanych spółek z grupy BP - w tym także tych mających swe siedziby na terytorium Polski, nad którymi zostanie pośrednio przejęta kontrola w wyniku przedmiotowego łączenia - to przemysł chemiczny związany z górnictwem. Podmioty te są wytwórcami oraz dostawcami produktów chemicznych dla potrzeb górnictwa. Działają one we wszystkich regionach świata, w których funkcjonuje rozwinięte górnictwo. Produkty tych spółek używane są zazwyczaj do podziemnych wzmocnień górotworu (zespalandie elementów skalnych oraz zapełnianie pęknięć i wgłębień skalnych), podpierania warstw górotworu (konstrukcje lite oraz wypełnianie wgłębień), uszczelniania kanałów przepływu powietrza oraz zapełniania ubytków. Wykorzystuje się je również w górnictwie wydobywczym. Produkty te można podzielić na trzy grupy:

1. ładunki klejowe - ładunki klejowe używane są zasadniczo do klejenia górotworu. Są one wykorzystywane w celu mocowania elementów zabezpieczających stropy wyrobisk kopalnianych oraz kotew w kopalniach i na budowach podziemnych (np. w tunelach). Ładunki klejowe mogą być używane zarówno do wstępnego zespalandia (podstawowa metoda podtrzymywania konstrukcji), jak i do dalszego mocowania konstrukcji (w szczególności konstrukcji stalowych).

2. spoiwa mineralne i piany - spoiwa mineralne i piany mają bardzo wiele zastosowań. Przede wszystkim służą do wzmacniania warstw górotworu i zespalandia podłoża w miejscach, w których osłabienie górotworu tworzy niebezpieczeństwo zawału; są też wykorzystywane w systemach zabezpieczeń przed przenikaniem wód oraz w uszczelnieniach kanałów przepływu powietrza.

3. spoiwa mineralno-cementowe - Tego rodzaju produkty również używane są do wzmacniania górotworu oraz do zabezpieczeń kanałów przepływu powietrza. Zakres ich zastosowania (a przez to i sprzedaż) uzależniony jest od liczby koniecznych uszczelnień kanałów przepływu powietrza, a także od konkretnych wymogów jakościowych, jakie z punktu widzenia odbiorców stawia się tym uszczelnieniom.

Ponadto, jako produkty dodatkowe, spółki podgrupy Fosroc Mining oferują również maszyny i urządzenia służące do rozprowadzania ładunków i spoiw (dostarczane wraz z wymienionymi wyżej produktami), a także zapewniają serwis tych urządzeń.

Określając rynek geograficzny dla ww. produktów należy zauważyć, iż preferencje odbiorców oraz koszty produkcji ww. towarów są zbliżone w całej Europie. Stawka celna na import tych towarów z krajów Unii Europejskiej oraz z krajów CEFTA i EFTA wynosi 0%. Koszty transportu sprawiają jednak, iż import opłacalny jest w zasadzie jedynie z krajów sąsiadujących z Polską (Niemcy, Czechy, Słowacja). Import z krajów zrzeszonych w Światowej Organizacji Handlu (np. USA, Federacja Rosyjska) obłożony jest wyższymi stawkami celnymi (od 3% do 9%), a ponadto ze względu na koszty transportu, nie ma on większego znaczenia. Reasumując rynek geograficzny należałoby w tym przypadku określić – biorąc pod uwagę skutki jakie przedmiotowa koncentracja wywrze na terytorium Polski - jako obszar Polski, przy uwzględnieniu importu ww. towarów z krajów sąsiednich (Niemiec, Czech, Słowacji).

Rynkiem właściwym dla spółek z grupy Close Brothers jest natomiast rynek usług bankowych, finansowych oraz inwestycyjnych o zasięgu światowym. W Polsce grupa ta nie posiada żadnych podmiotów zależnych bezpośrednio lub pośrednio. Nie prowadzi także żadnej działalności na terytorium Polski.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Zgodnie z definicją zawartą w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334), rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %.

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria, stwierdzić należy, iż w niniejszej koncentracji brak jest rynków właściwych wspólnych dla podmiotów biorących w niej udział. W skład grupy Close Brothers nie wchodzi bowiem podmioty, których działalność pokrywałaby się z działalnością podmiotów przejmowanych w wyniku przedmiotowej koncentracji. Wspólna działalność obu grup biorących udział w koncentracji nie występuje ani w Polsce ani w Europie. Tym samym należy równocześnie stwierdzić, iż brak jest rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Z uwagi na fakt, iż brak jest rynków na których działałby jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i równocześnie rynek ten byłby rynkiem zakupu lub sprzedaży drugiego przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, należy stwierdzić, iż koncentracja nie wywiera wpływu w układzie wertykalnym.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Mając na uwadze powyższe, za rynki konglomeratowe w przedmiotowej sprawie należy uznać rynki na których działają przejmowane spółki z grupy BP, a mianowicie rynki:

[tajemnica przedsiębiorstwa]

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,

b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, podmioty uczestniczące w koncentracji nie działają na wspólnych rynkach produktowych. A zatem koncentracja nie wywiera wpływu na rynek w układzie horyzontalnym. Z uwagi na fakt, iż nie występują rynki na których działałby jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i równocześnie rynek ten byłby rynkiem zakupu lub sprzedaży drugiego przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, należy stwierdzić, iż koncentracja ta nie wywiera również wpływu na rynek w układzie wertykalnym. Przedmiotowa koncentracja wywiera natomiast wpływ w układzie konglomeratowym na rynki sprzedaży ładunków klejowych, spoiw organicznych i spoiw cementowych. Należy jednak stwierdzić, iż przejmowane spółki z grupy BP posiadają już pozycję dominującą na tak określonym rynku. Sytuacja ta nie ulegnie zmianie po dokonaniu przedmiotowej koncentracji. W jej wyniku nastąpi jedynie zmiana ich właściciela. Dotychczasowa kontrola nad tymi podmiotami sprawowana przez grupę BP zostanie przejęta przez grupę Close Brothers. A zatem, w przypadku niniejszej koncentracji dojdzie jedynie do przejęcia już istniejącej pozycji rynkowej tych podmiotów przez aktywnego uczestnika koncentracji. W takiej sytuacji nie można uznać, iż w wyniku tej koncentracji dojdzie do powstania pozycji dominującej.

W ocenie organu antymonopolowego nie powinno dojść także do umocnienia pozycji dominującej na ww. rynkach. Takie twierdzenie uzasadnia brak zarówno wertykalnych jak i horyzontalnych powiązań pomiędzy uczestnikami koncentracji. Przedmiotowa koncentracja jest przykładem inwestycji finansowej, która nie powinna mieć wpływu zarówno na zwiększenie jak i zmniejszenie udziałów w ww. rynkach.

W ocenie organu antymonopolowego w skutek przedmiotowej koncentracji nie dojdzie zatem do powstania lub umocnienia pozycji dominującej na ww. rynku.

b) Zdaniem organu antymonopolowego należy również uznać, iż w wyniku przedmiotowej koncentracji nie zostanie także istotnie ograniczona konkurencja na rynku. Jak już wskazano powyżej, w przypadku niniejszej koncentracji nastąpi jedynie zmiana właściciela odnośnie przejmowanych spółek. Na miejsce grupy BP wejdzie grupa Close Brothers. Nie powinno mieć to jednak wpływu na pozycję rynkową tych spółek wobec konkurentów, dostawców i odbiorców. W tym miejscu należy ponownie zwrócić uwagę na brak jakichkolwiek powiązań produktowych (horyzontalnych i wertykalnych) pomiędzy aktywnym uczestnikiem koncentracji oraz grupą kapitałową w skład której wchodzi, a spółkami przejmowanymi. Takie powiązania mogłyby natomiast stanowić przede wszystkim podstawę do twierdzenia, iż ich siła rynkowa mogłaby zostać wzmocniona. Przedmiotowa koncentracja nie powinna mieć zatem wpływu na siłę rynkową uczestników koncentracji.

Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że po dokonaniu przedmiotowej transakcji, konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej i nie stwarza zagrożenia dla konkurencji.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję, na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Departamentu
Przemysłu i Infrastruktury
Andrzej Graduszyński